Нашата идеология

Документ за представяне на идейните основи

Гражданска партия, стъпила на свободата, справедливостта и защитата на човешките права. Нашата идея е изграждането на гражданско общество върху принципите на солидарност, участие и взаимен контрол — в името на общия интерес.

София · 2026

I. Кои сме ние идейно

Идеологията ни стъпва на три неотменими ценности — **свобода**, **справедливост** и **защита на човешките права**. Тя е едновременно **гражданско-републиканска, антиолигархична и партиципативна**, със силен конституционализъм, ясна пазарна ориентация със социална отговорност и убедено евроатлантическо позициониране. Не воюваме срещу свободния пазар и предприемчивостта — отстояваме ги, но в рамка на честни правила, които пазят достойнството на човека и общия интерес.

Изхождаме от едно убеждение: **властта принадлежи на народа, а не на затворени политически и икономически кръгове**. Гражданинът не е само избирател веднъж на четири години — той е постоянен носител на суверенитета, който насочва и контролира своите представители всеки ден.

Идеологията през нашите три принципа

Свобода. Свободата е изходната точка на дясно-центристкия мироглед — свобода на личността, на словото и на стопанската инициатива. Защитаваме свободния пазар, частната собственост и предприемчивостта като двигатели на благоденствието, но настояваме те да действат в среда без монополи, картели и привилегии. Свободата на словото и медийният плурализъм са гаранция срещу всяка концентрация на власт — политическа или икономическа.

Справедливост. Справедливостта означава еднакви правила за всички и върховенство на правото. Държавата е силна, но ограничена от закона; тя служи на гражданите, а не обратното. Справедливостта е и социална — обществото дължи равен старт и достойнство на всеки, но чрез равни възможности и отговорност, а не чрез изравняване отгоре. Никой не стои над закона, а носителите на власт носят реална персонална отговорност.

Защита на индивидуалните права. Чрез защитата на индивидуалните права на живот, свобода и собственост, обществото се подчинява на определен морален закон, ограничава властта на държавата и изключва употребата на физическа сила в

човешките взаимоотношения. Конституцията не позволява на правителството да нарушава индивидуалните права, а не му предоставя алиби за това. Защитаваме основните права и свободи, равенството пред закона и независимото правосъдие като условие всеки човек да бъде защитен както от частен произвол, така и от произвола на държавата.

II. Нашата централна идея

Над всички програмни цели стои една обединяваща идея, която определя смисъла на цялата политическа конструкция:

ЦЕНТРАЛНА ЦЕЛ

Изграждане на **свободно общество** върху принципите на **солидарност**, **участие** и **взаимен контрол.** в името на **общия интерес**.

Тази цел не е лозунг, а организиращ принцип. От нея произтичат и трите носещи стълба на нашата политика:

Стълб	Какво означава
Солидарност	Защита на обществения интерес от опитите на отделни членове да блокират способността за общи действия. Солидарността е и защита срещу всякакви форми на разделение и противопоставяне между общностите — обединяваме, вместо да позволим на користни интереси да парализират или разделят.
Участие	Гражданинът участва пряко в управлението — чрез обвързващи обсъждания, граждански инициативи и референдуми, а не само чрез гласуване на избори.
Взаимен контрол	Властта е под постоянен обществен надзор. Носителите ѝ носят реална отговорност, а гражданите имат право да ги контролират и освобождават.

Общественият интерес е критерият, спрямо който се мери всяко решение. Партията се създава като **инструмент на гражданите** — а не като посредник между обществения ресурс и частния интерес.

III. Защо е нужна тази идея

След десетилетия преход в България не бе изградена функционираща демократична държава, а модел на **пленена държавност**, при който властта, ресурсите и обществените решения, са концентрирани в тесен политико-икономически кръг. Съществуващият партиен модел не произвежда справедливост и сигурност, не

гарантира равенство пред закона и води до корупция, безотчетност и разпад на общественото доверие.

Гласът на гражданите е сведен до формален изборен акт. Това състояние не е демокрация, а олигархична **плутокрация**. Отговорът ни не е нов лидер, а нова система — гражданско общество, способно постоянно да контролира властта.

„Историята се променя не от безразличие, а от съзнателно гражданско действие.“

IV. Принципите, които ни водят

Централната идея се опира на седем неотменими принципа:

- **Върховенство на правото** — законът е еднакъв за всички.
- **Силна, но ограничена от закона държава** — държавата служи на гражданите.
- **Гражданско участие и контрол** — властта е под постоянен обществен надзор.
- **Социална справедливост и солидарност** — никой не е изоставен.
- **Свобода на словото и медиен плурализъм** — без политически и олигархичен контрол.
- **Свободна пазарна икономика** — без монополи, картели, но и без държавен непазарен натиск или привилегии.
- **Национален суверенитет** — активна и равноправна роля в ЕС и НАТО.

V. Нашето място в политическата координатна система

Определящата ни линия не е само икономическа, а преди всичко гражданска: **гражданинът срещу затворения елит, правилата срещу произвола**. В рамките на тази линия позиционирането ни е **дясно-центристко** — стъпило на свободата, справедливостта и защитата на човешките права.

Идейна ос	Нашата позиция
Ляво ↔ Дясно	Дясно-центристка — свободен пазар, частна инициатива и лична отговорност, съпроводени със социална чувствителност.
Народ ↔ Елит	Категорично в полза на народа и срещу олигархията — суверенитетът се връща на гражданите.
Държава ↔ Пазар	Пазарна ориентация — защита на свободния пазар и предприемчивостта, държавата е само арбитър в спорове и гарант срещу монополи.
Представителна ↔ Пряка демокрация	Силен уклон към приобщаваща демокрация — като надграждане, не като отрицание.
Авторитет ↔ Свобода	Защита на свободата на словото и медийния плурализъм, ограничена и отчетна власт.
Изток ↔ Запад	Категорично прозападна — равноправна роля в ЕС и НАТО, съвместима със суверенитета.

VI. От идея към действие

Идеята за гражданско общество на солидарност, участие и взаимен контрол се превръща в конкретна политика чрез:

- задължителни и обвързващи обществени обсъждания при изработване на закони;
- граждански предложения, които при достатъчна подкрепа се дебатират задължително в парламента;
- превръщане на обществените съвети към ключовите институции от консултативни, в реални надзорни органи — с право на достъп до информация, на проверка на решенията и на обвързващи становища, така че гражданският контрол да не е формален, а да поражда последици;
- законодателно намаляване на политическите квоти в регулаторните и контролните органи, така че съставът им да не зависи от партийни договорки, а от прозрачни и проверими процедури;
- въвеждане на механизми за граждански номинации на членовете на ключови независими институции — ЦИК, Висшия съдебен съвет и Конституционния съд — чрез публични предложения, открито изслушване и обществена оценка на кандидатите, успоредно с парламентарния избор;

- реална персонална отговорност на носителите на власт, с ограничени и функционални имунитети; засилване и налагане на ясна мандатност със строги и безкомпромисни регулаторни механизми, гарантиращи край на мандата;
- пълна прозрачност на публичните разходи и управленските решения;
- социална държава, която гарантира достоен живот, образование и здравеопазване за всички.

Нашият обществен договор

Не вярваме в и не обещаваме Спасител. Обещаваме нов модел на политическо участие, в който никой политик не стои над волята на гражданите, които са основен собственик на политическата система.

Движение „Граждански мегдан“ е инициатор на проекта за партия с нов модел на политическо участие — модел, в който гражданите не само избират, а упражняват взаимен контрол върху своите представители и защита на общия интерес. Не обединение около лидер или идеология, а около прозрачни и справедливи правила, в които всяка общност има глас и тежест.

Каним всеки гражданин, който споделя този модел на отговорност, участие и контрол, да се включи в учредяването. Първата стъпка е кратка анкета на society.bg — тя не обвързва с членство и е началото на пътя към инициативния комитет. Можете да се свържете с нас и в социалните мрежи или на емайл info@society.bg